

ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતી વિકલાંગ વ્યક્તિઓને
આર્થિક સહાય આપવા યોજના બાબત.

ગુજરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ
પરિપત્ર ક્રમાંક: અપ્ગ/૧૦૨૦૦૮/૨૧૬/૪.૧
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તારીખ ૩૧-૭-૨૦૦૮

વંચાશે લીધેલા:-

- (૧) ભારત સરકારના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયનો તા. ૧૭/૨/૨૦૦૮નો
પત્ર ક્રમાંક-ડીઓ. જે/૧૧૦૧૩/૨/૨૦૦૭/એન.એસ.એ.પી.
- (૨) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા. ૨૨/૮/૨૦૦૦નો
પત્ર ક્રમાંક-અપ્ગ/૧૦૨૦૦૦/ન.બા. ૪/૪.
- (૩) સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિભાગનો તા. ૨૫/૮/૧૯૭૮નો
પત્ર ક્રમાંક-બીએમએ/૧૦૭૮/મ/૫૮૮૨/૪.૩૧ પ્રસિદ્ધ કરેલ નિયમો.

આમુખ :-

ઉપર વંચાશે લીધેલ ક્રમ (૨) આગળના ઠરાવથી રાજ્યમાં વસતા ૭૫ ટકાકે તેથી વધારે વિકલાંગતા ઘરાવતી વ્યક્તિને આર્થિક સહાય આપવાની રાજ્ય સરકારની સંત સુરદાસ યોજના અમલમાં છે. જે શૂન્ય થી ૪૫ વર્ષ વય જૂથની વિકલાંગ વ્યક્તિઓને લાગુ પડે છે.

૪૫ વર્ષથી વધારે ઉમરની ૭૫ ટકાથી વધારે વિકલાંગતા ઘરાવતી વ્યક્તિઓને ક્રમ (૩) આગળ દર્શાવેલ નિયમોનુસારવુધી પેન્શન યોજના હેઠળ માસિક સહાય મેળવવા માટે પાત્ર ગણવામાં આવે છે.

હવે કેન્દ્ર સરકાર દૂરા રાષ્ટ્રીય સામાજિક સહાય યોજના (એન.એસ.એ.પી)નું વિસ્તરણ કરીને
બહુ વિકલાંગતા ઘરાવતી વ્યક્તિઓને આર્થિક સહાય આપવા અંગેની ઇન્હિંરા ગાંધી નેશનલ ડીસએબીલીટી
પેન્શન સ્કીમ (આઈ.જી.એન.ડી.પી.એસ) વંચાશે લીધેલ ક્રમ (૧) આગળના પત્રથી અમલી બનાવવામાં
આવેલ છે અને રાજ્ય સરકારને પણ આ યોજના અંતર્ગત રાજ્યમાં વસતા વિકલાંગ વ્યક્તિઓને પેન્શન
યોજનાનો લાભ આપવા મટે અનુરોધ કરવામાં આવેલ છે.

ઉપર દર્શાવેલ અલગ અલગ યોજનાઓને સંકલિત કરીને તેમજ પાખતા ધોરણો એકસરખા રાખીને
રાજ્યમાં વસતી જરૂરિયાતમંદ વિકલાંગ વ્યક્તિઓને માસિક ધોરણો આર્થિક સહાય મળી રહે તે માટે રાજ્ય
સરકાર તેમજ કેન્દ્ર સરકારની યોજનાનું એકત્રિકરણ કરીને એક સંકલિત વિકલાંગ પેન્શન યોજના અમલી
બનાવવાની બાબત રાજ્ય સરકારની સંક્રિય વિચારણા હેઠળ હતી.

ઠ રા ૧ :-

પુખ્ત વિચારણાને અંતે રાજ્ય સરકારની સંત સુરદાસ યોજના તેમજ કેન્દ્ર સરકારની ઈન્દ્રિરા ગાંધી નેશનલ ડિસેઓબીલીટી પેન્શન સ્કીમ (આઈ.જી.એન.ડી.પી.એસ)બને યોજનાઓને સંકલિત કરીને નીચે મુજબની વિકલાંગ પેન્શન યોજના અમલી બનાવવાનું રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઠરાવવામાં આવે છે:-

- (ક) આ યોજનાનો અમલ સમગ્ર રાજ્યમાં તા. ૧/૮/૨૦૦૮થી કરવામાં આવશે.
- (ખ) આ યોજનાનું નામાનિધાન “ ઈન્દ્રિરા ગાંધી નેશનલ ડિસેઓબીલીટી પેન્શન સ્કીમ (આઈ.જી.એન.ડી.પી.એસ) “ સંત સુરદાસ યોજના “ એમ રહેશે.
- (ગ) આ યોજનાનો લાભ ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા ગુજરાતની વિકલાંગ વ્યક્તિઓને મળશે. આ માટે ભારત સરકારની યોજનાઓ માટે પાત્રતા ધરાવતી ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા વ્યક્તિઓની યાદી આખ્ય વિસ્તાર માટે ભારત સરકારની મીનીઝી ઓફ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ તેમજ શહેરી વિસ્તાર માટે ભારત સરકારના મીનીઝી ઓફ અર્બન હાઉસીંગ એન્ડ પોવરી એલીવેશન તરફથી જે બી.પી.એલ. (ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા લોકોની યાદી) યાદી બનાવવામાં આવેલી છે તેનો ઉપયોગ કરવાનો રહેશે.
- (ઘ) વિકલાંગ ધારો—૧૮૮૫ તથા નેશનલ ક્રસ્ટ એક્ટ, ૧૮૮૫માં વિકલાંગતાની જે વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે તે મુજબ વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિ આ યોજનાનો લાભ મેળવી શકશે. આ વ્યાખ્યા હેઠળ ૮૦ ટકા કે તેથી વધુ વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિ આ યોજના હેઠળ આર્થિક સહાય મેળવવાપાત્ર ગણાશે.
- (ઝ) આર્થિક સહાયના ધોરણ નીચે મુજબ રહેશે:-

  - શૂન્ય થી ૧૭ વર્ષની ઉંમર પુરી કરે ત્યાં સુધીની વિકલાંગ વ્યક્તિને માસિક રૂ. ૨૦૦/-
  - ૧૮થી ૫૪ વર્ષની વય સુધીની વિકલાંગ વ્યક્તિને માસિક રૂ. ૪૦૦/-

- (ઝ) ૫૪ વર્ષની ઉંમર પૂર્ણ કર્યા બાદ (૫૫ વર્ષથી) વ્યક્તિ વૃદ્ધ સહાય યોજના માટે પાત્ર બનશે.
- (જ) હાલ ૭૫ ટકા કે તેથી વધુ વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિ રાજ્ય સરકારની યોજના હેઠળ માસિક સહાય મેળવવાપાત્ર બને છે. તે પૈકીની વિકલાંગ વ્યક્તિઓનો જો ઉપરની યોજનામાં સમાવેશ થતો ન હોયતો પણ તેઓને માસિક પેન્શન યોજના ચાલુ રાખવાની રહેશે. પરંતુ નવી જાહેર કરાયેલ યોજનામાં નવેસરથી દાખલ થતી વિકલાંગ વ્યક્તિને નવી યોજનાના ધોરણો જ લાગુ પડશે.
- (ઝ) વિકલાંગ સહાયની આ યોજના અમલની સમગ્ર કામગીરી નિયામકશી, સમાજ સુરક્ષા ખાતાની દેખરેખ હેઠળ જિલ્લા કક્ષાએ સમાજ સુરક્ષા અધિકારીઓ મારફતે કરવાની રહેશે.

(૨) આ યોજના હેઠળ આર્થિક સહાય મેળવનાર વ્યક્તિને નેશનલાઈઝ બેંક એકાઉન્ટ મારફત કુ પોસ્ટ ઓફિસમાં સેવીંગ્સ એકાઉન્ટનો વિકલ્પ આપવામાં આવશે અને લાભાર્થી ઈચ્છે તે વિકલ્પ ધ્યાને લઈને તેને સહાયની ચૂકવણી કરવામાં આવશે.

આ હુકમો સરખા ક્રમાંકની ફાઈલ પરની નાણાં વિભાગની તા. ૨૨/૫/૨૦૦૮ની નોંધથી મળેલ અનુમતિ અન્વયે રવાના કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(૧૮)

(જયદિપ દ્વારે)

ઉપસચિવ

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

પ્રતિ,

- માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- મા. મંત્રીશ્રી (સા. ન્યા.)ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- માન. વિરોધ પક્ષના નેતાશ્રીનાંગત સચિવશ્રી, ગુજરાતવિધાનસભા, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- મુખ્ય સચિવશ્રીના ઉપસચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, લાલ દરવાજા, બહુમાળી મકાન, અમદાવાદ*
- સચિવશ્રી, નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સચિવાલયના સર્વે વિભાગો, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- વિકલાંગ વ્યક્તિઓ માટેના કમિશનરશ્રી, બ્લોક નં. ૧૬, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર
- નિયામકશ્રી, સમાજ સુરક્ષા ખાતુ, ભૌયતળિયુ, બ્લોક નં. ૧૬, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર
- માહિતી ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ૭, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર ઉચ્ચિત પ્રેસનોટ પ્રસિદ્ધ કરવાની વિનંતી સહ
- સર્વે કલેકટરશ્રીઓ.
- સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી.
- સર્વે ભૂનિસિપલ કમિશનરશ્રી.
- સર્વે જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીશ્રી.
- સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના સર્વે અધિકારીશ્રીઓ
- સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગની સર્વે શાખાઓ.
- સિલેક્ટ ફાઈલ.

* પત્ર દ્વારા